

Boldog Karácsonyi Ünnepeket és Békés Új Esztendőt kívánva szeretnénk megosztani barátainkkal a *Karácsony igaz történetét*, melyet Czegei Wass Albert írt 1969 Karácsonyára, és amit felesége, Elizabeth olvasott fel családi körben, miután elénekelték a nagyon szeretett karácsonyi énekeket és körülülték a csillogó karácsonyfát.

Czegei Wass Albert, Elizabeth és a család

WASS ALBERT:

KARÁCSONY IGAZ TÖRTÉNETE

Most, hogy elcsendesült körülöttünk a világ és ragyog a betlehemi csillag, hadd mondok el nektek az én történetemet. A nagy titok történetét. Lehet, hogy utoljára vagyunk így együtt a karácsonyi csillag alatt. Ezért hát nagyon is ideje, hogy továbbadjam nektek ezt a históriát. A karácsony igaz történetét.

Nem a Mikulás és a vörösorrú rénszarvas agyoncsépett meséjét akarom elmondani. Még csak nem is a pásztorokról és a kised Jézusról szólót. Ennek a történetnek a kezdete mindezeknél messzebbre nyúlik vissza. Visszanyúlik abba a korba, amikor Isten megteremtette a világot, és látta, hogy "nagyon jó minden, amit alkotott".

Isten megformálta az embert, behelyezte őt ebbe a jó világba, és mindeneket az ő gondjaira bízott. És az ember boldog volt. Szíve csordultig megtelt örömmel, mert szerette a világot, amit Isten teremtett.

Aztán valami történt.

A Biblia szerint az Éden kertjében elbújva volt valahol egy kígyó. És volt egy bizonyos tiltott gyümölcs is, amely nemcsak a jónak, de a gonosznak tudását is őrizte.

Az embernek, aki ezt a sok ezer éves múltba tűnő bibliai történetet leírta, lehetett valami fogalma a történekről, csakhogy szavakkal nem tudta jól kifejezni, ezért allegória segítségével írta le. Az ember mindig allegóriát használ, mikor képtelen valamit rendesen megfogalmazni. A jelképes ábrázolás pedig gyakran félrevezető tud lenni.

Egy biztos: beszélő kígyó nem volt, mivel Isten nem teremtett ilyesmit. És nem volt semmiféle titokzatos alma sem, melyben elrejtezhetett a gonosznak tudása, mivelhogy Isten nem teremtett gonoszt.

Valójában az történt, hogy az embernek voltak bizonyos elgondolásai önmagáról, melyek távol álltak Istentől és távol álltak a számára teremtett világtól. Ezek az elképzelések aztán rendre kiterbélyesedtek benne, s ezekből, az ő bensőjében, épített magának egy különálló és láthatatlan világot. Álmok és ábrándok világát. Egy világot, amely már kezdett hihetőbb lenni számára, mint az a másik, melyet Isten teremtett. Hogy haragvó angyal űzte ki lángpallosával az embert a Paradicsomkertből, az csak mese volt, amit lelki szükségéből, a maga igazolására talált ki. Az ember saját akaratóból került ki onnan. Ha az allegóriák útját akarjuk járni, azt mondhatjuk: Isten világából az első emberi találmány, egy sokfokú létra segítségével került ki, melyet a maga világában együtt kalapált össze embertársaival, álmokból és ábrándokból. Kikerült hát a hajdani Édenből, és a visszavezető utat azóta sem képes megtalálni.

Káin és Ábel álmodta a föld színére az első versengést, és ez a verseny irigységet, gyűlölködést és gyilkosságot szült. És attól az időtől fogva az ember nem tudta jónak és szépnek látni a világot. Gonosznak és veszélyesnek látta. És minél inkább elhitte, hogy gonosz és veszélyes, annál veszélyesebb és gonoszbabb lett körülötte a világ. Azután, az idő múltával, már képtelen volt meglátni Isten alkotását. Csak a maga világát látta, amely telve volt

gyűlölettel és szenvedéssel, igazságtalansággal, betegséggel és mindannak a hiányával, amire pedig oly nagyon vágyott. Reménytelennek tűnő lelkiállapotában fegyvereket talált fel, amelyek egyre hatékonyabban tudtak ölni. Betegségeket, melyek meg tudták hosszabbítani a szenvedést. Oltalmazó pajzsokat talált ki a maga kiagyalt fegyverek ellenében és gyógyszereket a maga előidézte betegségek kezelésére, és az ember ezt a gonosz tudást továbbadta, nemzedékről nemzedékre. Minden nemzedék hozzátett valamit ehhez a "tudományhoz", mígnem abból a gonosznak olyan hatalmas és olyan bonyolult birodalma alakult ki — körbezárva az emberiséget minden irányból — , hogy a nagyon is létező Isten már nem látszott többnek, mint álomnak, távoli és valószínűtlen álomnak.

Csak valahol az ember lelkének legmélyén volt még egy gyöngye kis pislákoló fény. Mint távoli emléke valami tisztának, valami magasznak, valami szépnek. Valami szomorú vágyódás az elvesztett Éden után, tétova reménye a rég elfeledett, meleg és tiszta fény visszatértének. A fénynek, amelyben úgy láthatná a dolgokat, amilyenek azok valójában, és nem kéne tapogatózva keresgéljen a sötét homályában, hogy megragadjon valamit, ami nem is létezik.

Itt és amott, jéghideg téli éjszakákon néhány ember fáklyákat gyújtott és a csillagvilágos szabad ég alatt fenyőfákhoz kötözte azokat, figyelve a feltörő lángokat. És azokból a lángokból ábránd született, új vágyalom. Kevéske remény volt rá, hogy ez az álom valósággá váljon, mégis sokat jelentett, csak rágondolni is. Az emberek kezdték ezt az álmot megünnepelni. A sötétségen aratott győzelem vágyalmát. A meleg felülkerekedését a hideg fölött. A tavasz diadalát a tél fölött. És nemcsak a természet önmagán vett győzelmét, hanem az ember diadalát is, amit a maga szívében belül vívott ki, abban a kegyetlen és sötét világban, amit maga-magának fölépített. Ez volt valójában karácsony kibimbózása.

Isten könyörületet érzett az ember iránt, aki elveszett a maga gyűlöletre és rútságra épített világában és képtelen volt visszatalálni abba a világba, amit Ő teremtett számára. Isten azért elhatározta, hogy küld az embernek valami nyomravezető jelet. Olyan üzenetet, amit megérthet. Jelet, amit követhet. Jelést, ami visszavezetheti őt a jóság és szépség világába.

Az üzenetet Jézus hozta el, vagyis a Messiás, vagy amilyen emberi néven csak nevezni akarod Isten hírnökét, akit küldött az embereknek, ember képében. Innentől fogva már ismerheted jól a történetet. A kisdéd Jézus megérkezését a földre Isten új gondolatának fényes csillaga hirdette meg, és a Gondviselés angyalai, akik eljöttek a csöndes pusztába az egyszerű pásztorokhoz.

Hogy miért éppen a pásztorokhoz jött az üzenet? Mert ők a természet ölen éltek, Isten teremtett világában. A pusztában, ahol több idejük volt gondolkodni, mint azoknak, akiket városok kőfalai közé zárva lefoglalt a maguk alakította földi élet sok hiábavaló küzdelme.

"NAGY ÖRÖM JÓ HÍRÉT HOZZUK NÉKTEK! — mondták Isten angyalai a pásztoroknak. A pásztorok pedig fölnéztek az égre, látták odafönn ragyogni az új csillagot és megérezték az üzenet jelentését. Tudták, hogy azon az éjszakán fölöttébb nagy valaki született. Valaki, akinek küldetése a világ megmentése kell legyen. A pásztorok, izgatottságukban és örömeikben, megjövendölt Üdvözítőjüknek a legpompásabb nevet adták, ami csak szegényes szókincsükből futotta: "ÚJSZÜLÖTT KIRÁLY" -nak nevezték Őt.

Néhányan, bölcsek, ugyancsak fölismerték a csillagot és beszámoltak róla uralkodójuknak. Elmagyarázták, hogy a különös csillag megjelenése jel, amely valakinek a születését jelzi. Valakiét, aki minden eddigi uralkodónál nagyobb lesz a földön. Nevet is adtak az ismeretlennek a maguk tudása szerint, mondván: Ő lesz a "KIRÁLYOK KIRÁLYA".

A karácsonyi történet további részleteit mindenki ismeri. A pásztorok követték a csillagot és megtalálták a kisdéd Jézust egy jászolban. Megcsodálták Őt. A történetnek erre a részére vonatkozólag írásos bizonyítékaink vannak. Nincs viszont bizonyítékunk sem a három királyok és a bölcsek megjelenésére, sem az ajándékokra, amiket feltehetően hoztak. Úgy

tűnik, hogy ezekkel a részletekkel később kerekítette ki a történetet rajongó emberek túlfűtött képzelete. Az egyetlen uralkodói tett, amiről tényleges bizonyítékunk van, a zsidók királyáé, aki akkoriban a Római Birodalom vazallusa volt, és aki megparancsolta, hogy az ország minden újszülött kisdedét meg kell ölni. Ebből is világosan kitűnik, hogy bár szóbeszéd tárgya volt uralkodó politikai körökben, valójában senki sem tudta a helyet, ahol a KIRÁLYOK KIRÁLYA megszületett. Senki emberfia, kivéve a pásztorokat.

József és Mária elmenekültek Egyiptomba és nyolc évig éltek ott száműzetésben. Majd, amikor visszatértek a szülőföldjükre, félrevonult zárkózottságban éltek az életüket, kerülve, hogy a világ figyelmét kicsit is magukra vonják. A karácsonyi üzenet emléke azonban még akkor is tovább élt. Az emberek még mindig suttoztak az Üdvözítőről, aki azon az éjszakán megszületett nekik, és aki egy napon majd megszabadítja őket elnyomóiktól. Vágyaikban úgy jelent meg ez az új Üdvözítő, mint egy új Sámson, vagy egy új Dávid, ki a rendíthetetlen harcos erejével és rátermettségével jön majd, és kiverve az ellenséget felszabadítja az országot a római iga alól. Később aztán, mikor Jézust szemtől szembe láthatták és megtudták, hogy Ő azért jött, hogy békességet hozzon a földre, nem pedig háborúságot, tanácstalanok és csalódottak voltak.

A tömegek nem akarták Őt azzal az Üdvözítővel azonosítani, akiről a próféták beszéltek. Azok, akik látták Őt beteget gyógyítani, varázslónak mondták, azok pedig, akik hallották szólni, Keresztelő Jánosnak vagy valami hajdani prófétának gondolták. Csak igen-igen kevesek voltak, akik felismerték benne azt, aki Ő valójában volt.

Az egyházi vezetők szembefordultak vele, mert az Ő tanításai ellentmondásban voltak vallásuk elfogadott tantételeivel. A társadalom politikai vezetői ellene fordultak, mert Ő elvetette a lázadás kiobbantásának gondolatát. Végül megölték, mert Ő nem az volt, akit vártak.

Megölték Jézust, az embert, testében, de a Megváltót, az isteni üzenetet, melyet Jézus hozott, mégsem tudták megölni. Itt maradt az üzenet, bár csak nagyon kevesen értették meg és kevesek tudtak róla. Ezeket a keveseket hívták apostoloknak és tanítványoknak, akik szétszéledtek a világban és kezdték magyarázni az örömhírt a népeknek, mindnek a maga nyelvén. De csak az egyszerű emberek értették meg, a tanulatlan, természetlennel együtt élő emberek. A többiek, akik városokban laktak és álbölcsességek elméleteihez kötötték magukat, az üzenetben próbáltak olyan bonyolult valamit találni, ami egyszerűen nem volt benne.

Az új vallás, amely Jézus élete és tanításai nyomán felépült, a kereszténység nevet kapta, és követői a szegények és elnyomottak voltak. Ez szította föl Rómában a zendülést, mely a birodalom összeomlásához vezetett. Ez szolgált alapul új birodalmak építéséhez. Ahogy az idő múlt, tanult emberek, akik a tanítást mégsem értették egészen, Jézus emlékezete nyomán felállítottak egy teljes, új tantétel-gyűjteményt. Az évszázadok során ezer és ezer embert sanyargattak, kínoztak és öltek meg Jézus nevében, úgymond "a kereszténység javára". A Jézus nevével alapított új egyház nem értette meg az örömhírt sem. Az ember túlságosan mélyre süllyedt a maga téveszméinek tengerében, és ezek a téveszmék idővel a világot egyre-egyre rútabbá tették. A zavaros eszméken kitenyészett a gyűlölet, és a gyűlölettől elburjánzott a csúfság. Ezek a téveszmék egyre több betegséget, egyre több nyomort, egyre több bűnt eredményeztek. A bűn, nyomorúság és betegség pedig a föld arcát megint tovább csúfította. Az emberiség ördögi körbe keveredett. Alulról, az összezavart, emberalkotta elméletek mélyéből csak nagy néha ragyogott föl egy gyöngye kis fénysugár a világosságból, mit Jézus hozott el közénk, hogy meglelhessük a visszavezető utat Isten igazi világába. Ezek a feltűnedező, egymástól távoli kicsi fények aztán, ha halványan is, de mégiscsak kirajzolták az embercsinálta sötétségen átvezető ösvényt.

"SZERESD FELEBARÁTODAT S MÉG AKI ÁTKOZ, AZT IS ÁLDJAD!"

Csak kicsike fénysugár ez. Alig elegendő, hogy az emberiséget előbbre mozdítsa kétezer éven át, bár néhány hüvelyknyit. Isten valódi üzenete eltemetődött sötét és bonyolult elméletek, üres formaságok alá, az álműveltség kitaposott útja alá.

És bár az üzenet igen egyszerű, talán legtöbbszörünknek túlságosan is könnyen érthető, mivel elménket hozzászoktattuk, hogy csak bonyolult feladatokkal foglalkozzon, az üzenetet általában a gyermekek értik meg, amíg csak gyermekek maradnak. Mint ahogy, lelkük mélyén, gyermekek voltak a pásztorok is.

Isten világa csodálatos, és csodálatos az ember is. Ez minden, amiről az üzenet szól. Vedd le a színezett szemüveget, azt a hamis szemüveget, melyet az úgynevezett műveltség rakott a szemed elé. A félelmek, kétségek, téves hiedelmek, tanok és szokások színezte szemüveget. Vedd csak le, és mindjárt eléd tárul a világ, ahogy azt Isten megteremtette. Amilyen az valójában.

Hányd le öntudatodról az ember-képzelt tudás ábrándját, a betegségek találmányát, a szenvedés és gyűlölködés csinálmányát. Isten soha nem teremtett ilyeneket. Ezek csak az ember maga alkotta világában fordulnak elő, ami nem az igazi világ. Ez csak a színezett szemüveg világa.

Ám a karácsonyi üzenet legnagyobb titka ezeknél mélyebben rejtezik. A lét alapvető törvényében. A szeretet törvényében.

Mint ahogy a természet világában minden, amit látunk vagy tapintunk nem egyéb, mint a ható erő különféle formája, azonképpen a lélek világában az egyetlen létező elem a szeretet.

A világot szeretet hozta létre, szeretettel és a szeretet kedvéért. Így hát a szeretet az egyetlen indíték, az egyedüli erő, ami képes előbbre vinni a világot. Mondhatnánk, a szeretet hiánya olyan, mintha fény nélkül járnánk a köd homályában, melyben elvész az ösvény, mely démoni árnyakat sejtet és ami a semmibe visz.

Ha van okunk, hogy a karácsonyfa gyertyáit meggyújtsuk, az csak az lehet, hogy emlékeztessük magunkat a szeretet fontosságára az emberi létben. A szeretetre, ami ragyogó fényként munkál a bennünket körülvevő sötétben, ahol ez a mi világunk telve van az ember kitalálta rémek ijesztő árnyaival, melyek a gyűlölködés és a szenvedés egyazon tengelye körül forognak. Ezek a karácsonyi fények kell emlékeztessenek bennünket, legalább egyszer az évben, hogy nincs más kiút ebből a végzetes örvényből, mint a szeretet.

Ez a család, kedveseim, kicsi homokszem csak a világban. De ha ti fel tudjátok fogni a karácsonyi örömhír valódi jelentését, és annak tanítását a magatok kis búvkörében mind elkezditek működtetni, úgy ez a kicsi homokszem ragyogni fog, mint gyertya a sötétben, és segít majd másokat, hogy ők is megleljék a maguk útját.

A világ szép és jó. Csillagok, virágok, fák, kék eget és esős éjszakák, a mosoly embertársunk arcán, a gondolat, mi örömet és boldogságot fogan — mindez így együtt a világ. Mikor az útját járjátok, emlékezzetek rá: nincs semmi egyéb körülöttetek, mint Isten, meg amit belőle visszatükröztök. Ha olykor-olykor úgy érzitek, hogy sötét árnyak vesznek körül, jusson eszetekbe, hogy csak a magatok árnyékát látjátok, és a sötétség abban nem egyéb, mint a fény hiánya. Munkálkodjatok ezeken a magatokban rejlő sötét foltokon, és akkor megszabadultok a gonoszság, a betegség, a szomorúság árnyától, és minden egyébtől, ami megrémíthet. Legyen menedéktek a szeretet, és jobb lesz a világ, amelyben éltek.

Ez, szeretett gyermekeim és unokáim, az én nektek írt karácsonyi történetem. Emlékezzetek rá, ha majd az éjszaka sötétje rátok szakad. Mikor majd úgy látjátok, hogy a világ elmerül a ködben, és én többé már nem leszek itt, hogy kinyújtsam felétek a kezem. Veletek leszek mindig ennek a karácsonynak az emlékezetében.

(Wass Albert 1969 karácsonyára külön kis füzetben megjelentetett angol nyelvű írása, a "the True Story of Christmas" első ízben olvasható magyarul. Fordította: Simó József)